Пролетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ГІДРА-МЭТЭОРОЛЁГІЧНЫ КАМІТЭТ

ПРЫ НКЗ БССР

ДЭКАДНЫ БЮЛЕТЭНЬ ГІДРА-МЭТІНСТЫТУТУ

Адрас рэдакцыі: Менск, Шырокая 28. Гідра-мэтэоролёгічны Інстытут. Тэл. 17-93

№ 1 (115) | 1—10 студзеня | 1933 г.

ЗЬМЕСТ

СЫНОПТЫЧНЫ АГЛЯД

У гэтую дэкаду, як і раней, паўночная Атлянтыка зьяўлялася арэнай абшырнай полярна-франтовай цыклёнічнай дзейнасьці, сфэра ўплыву якой распаўсюджвалася на Ангельшчыну, Францыю, Нямеччыну, Фіноскандыю і Барэнцава мора. Акрамя вышэйадзначанай другая цыклёнічная дзейнасьць, менш інтэнсыўная, з пачатку дэкады займала паўночна-заходнюю Сыбір у выніку хваляваньняў на арктычным фронце, які наогул меў орыентыроўку з Карскага мора на Казакстан.

Ува ўсходняй палове Эўропы з першага дня дэкады выяўляецца антыцыклёногенэз. Тут у контынэнтальных полярных масах сформоўваецца абшырны антыцыклён, які з першых дзён распаўсюджваецца нават да Балкан, а потым ссоўваецца на ўсход да ўтварэньня стыку, а потым да зьліцьця з антыцыклёнам над Казакстанам. Апошняя барычная вобласьць была складзена контынэнтальна полярнымі былымі арктычнымі масамі дастаткова студзёнымі.

Трэба яшчэ адзначыць, што, у зьвязку з хваляваньнямі на арктычным фронце, за Ўралам адбываліся тылавыя ўваходжаньні больш сьвежых контынэнтальна-арктычных мас, якія ў выглядзе самастойнага ядра высокага ціску рушацца з Карскага мора на басэйн сярэдняй Вобі. Гэтае ядро ўзмацняе Сібірскую частку антыцыклёну і, нарэшце, стварае ўмовы для пранікаваньня контынэнтальна-арктычных мас на паўднёвы ўсход эўропейскай часткі Саюзу, што і адбываецца ў апошнія два дні дэкады.

Табліца вынікаў мэтэоролёгічных

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Тэмпэратура паветра: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	—	Сярэдняя	Нормальн.	Максым.	Мінімальн.	Чысло, калі на-гл. міні…	Адносная вільготн. …
I Паўночны (Вазёрны)	3	Полацак	-5	-4	-5	-3	-4	-3	-4	-3	-6	-8	—	-4	-7	-3	-9	9	82
	51	Езярышча	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	63	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	65	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	Нова-Каралёва	-5	-4	-5	-4	-5	-5	-5	-5	-8	-9	—	-5	-8	-3	-11	10	81
	67	Бабінавічы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II Пераходны (Вадападзельны)	8	Лепель	-5	-5	-5	-5	-4	-4	-4	-4	-7	-9	—	—	—	—	—	—	—
	100	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	102	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	13	Барысаў[1]	-5	-4	-5	-4	-4	-4	-4	-3	-7	-8	—	-5	-6	-3	-10	10	83
	16	Менск[10]	-4	-5	-5	-4	-5	-3	-3	-3	-6	-9	—	-5	-6	-2	-11	10	88
	147	Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	23	Мар'іна-Горка[2]	-4	-5	-5	-3	-4	-3	-4	-3	-7	-9	—	-5	-6	-2	—	—	84
	25	Асіпавічы[3]	-4	-4	-4	-3	-4	-4	-4	-3	-7	-8	—	-4	-6	-2	-12	9	85
	10	Ворша[4]	-5	-4	-4	-4	-5	-4	-4	-4	-8	-9	—	-5	-7	-2	-10	10	81
	19	Горкі	-5	-4	-4	-4	-5	-5	-5	-5	-8	-9	—	-5	-8	-3	-10	10	83
III Цэнтральны (Раўнінны)	148	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	28	Слуцак[5]	-3	-4	-4	-3	-4	-3	-3	-2	-7	-8?	—	-4	—	-2	-8	10	—
	30	Мар.-Сосны	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	146	Бялынічы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	21	Магілеў[6]	-5	-4	-4	-3	-5	-5	-4	-4	-8	-9	—	-5	-7	-2	-10	10	81
	183	Чаўсы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Чэрыкаў	-5	-3	-3	-3	-4	-5	-4	-5	-8	-8	—	-5	-7	-2	-10	10	—
	191	Касьцюковічы[7]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	31	Турск[4]	-3	-4	-3	-3	-4	-4	-4	-4	-8	-8	—	-5	-6	-2	-10	10	79
	32	Жлобін	-3	-4	-3	-3	-4	-4	-4	-4	-7	-8	—	-4	-6	—	—	—	—
IV Паўднёвы (Нізінны)	33	Жыткавічы[8]	-1	-3	-4	-3	-4	-2	-2	-2	-8	-8	—	-4	-6	-0	-12	9	83
	37	Калінкавічы[9]	-2	-3	-3	-3	-3	-4	-3	-3	-9	-8	—	-4	-6	-1	-10	9	80
	39	Лельчыцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	196	Чачэрск[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	45	Барба	-2	-3	-2	-3	-4	-5	-4	-5	-8	-7	—	-4	—	-2	-11	10	—
	38	Гомель[4]	-3	-4	-2	-3	-4	-5	-4	-4	-8	-8	—	-4	-7	-1	-10	10	82
	41	Новазыбкаў	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	35	Васілевічы	-2	-3	-3	-3	-4	-4	-4	-4	-8	-9	—	-4	-6	—	-10	10	79
	40	Людвінава[1]	-1	-2	-2	-3	-4	-5	-3	-4	-8	-8	—	-4	-6	-0	—	—	—

УВАГІ: [1] туман (1), галалёд (8); [2] туман (10); [3] туман (1, 2); [4] туман (1); [5] мяцель (3); [6] мяцель (8), туман (1);

ых назіраньняў за 1—10 студзеня 1933 г.

Чысло, калі на гл. міні	Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %	Тэмпэратура на паверхні глебы			Ападкі ў м. м.												Сьнегавы насьціл		
		Максым.	Мінімальн.	Чысло, калі на гл. міні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	—	Сума	Вышыня ў см.	Шчыльнасьць	Характарыстыка паверхні сьнегавога насьціл
9	82	–	–	—	..	0.1	..	0.5	..	..	2.0	0.5	0.2	0.6	—	3.9	2	0.10	заляганьне роўн без агол. месц
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	1.0	0.6	..	0.5	—	2.1	—	—	заляг. няроўнам аголен. месца
10	81	—2	—11	10	..	..	..	..	..	..	0.5	0.2	1.0	0.3	—	2.0	—	—	—
—	—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	3.0	2.0	2.0	—	7.0	—	—	—
—	—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	..	3.0	0.2	0.1	—	3.3	8	—	заляг. няроўнам аголен. месца
—	—	—	—	—	..	..	..	..	..	0.1	2.0	0.1	0.1	..	—	2.3	1	—	„
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	83	—	—	—	..	..	..	..	..	..	5.0	0.2	0.1	..	—	5.3	4	0.12	заляг. роўнам. аголен. месц
10	88	—1	—10	10	0.1	0.1	0.1	..	..	0.1	2.0	0.4	1.0	0.2	—	4.0	8	—	„
—	—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	4.0	0.6	0.2	0.3	—	5.1	4	—	заляг. роўнам. аголен. мейсц
—	84	—	—	—	..	..	..	..	..	..	0.3	0.3	0.1	..	—	0.7	—	—	—
9	85	—	—	—	..	..	..	..	..	..	4.0	1.0	..	..	—	5.0	5	—	заляг. няроўнам аголен. месц
10	81	—	—10	10	0.1	0.1	..	..	..	0.1	2.0	1.0	0.3	0.1	—	3.7	2	—	—
10	83	—1	—9	10	0.1	..	..	..	..	0.1	1.0	0.5	0.2	0.2	—	2.1	3	0.18	заляг. няроўна аголен. месца
—	—	—	—	—	0.1	0.1	..	..	..	0.1	2.0	0.5	0.1	0.1	—	3.0	2	—	—
10	—	—	—	—	..	0.1	..	..	..	..	0.5	0.1	1.0	0.4	—	2.1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	81	—	—	—	..	..	..	..	..	..	1.0	..	0.2	0.1	—	1.3	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	..	..	..	..	..	..	1.0	0.4	0.2	0.1	—	1.7	1	—	—
—	—	—	—	—	0.1	..	0.1	0.1	..	0.1	1.0	0.2	0.3	..	—	1.9	3	—	заляг.няроўнам. аголен. месц
10	79	—	—	—	..	..	..	..	..	..	1.0	0.3	0.2	0.2	—	1.7	6	0.06	заляг. няроўнам аголен. месца
—	—	—	—	—	0.1	..	..	..	0.1	0.1	2.0	0.1	0.1	..	—	2.5	—	—	заляг. роўнам. аголен. мейсц —
9	83	—	—	—	0.1	..	..	..	..	..	1.0	0.3	0.1	..	—	1.5	2	0.10	заляг. роўнам. аголен. мес
9	80	—	—	—	0.1	..	..	..	..	0.1	2.0	0.3	0.1	..	—	2.6	5	0.08	„
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	0.1	..	..	..	..	..	2.0	0.5	0.2	1.0	—	3.8	4	—	заляг. няроўн аголен. месц
10	—	—1	—8	10	..	..	..	..	..	..	1.0	..	0.3	..	—	1.3	—	—	—
10	82	—	—	—	..	0.1	..	..	..	..	2.0	0.1	0.2	..	—	2.4	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	79	—	—	—	0.1	0.1	..	..	..	0.2	2.0	1.0	0.2	0.1	—	3.7	4	0.01	заляг. няроўна аголен. месц
—	—	—	—	—	0.2	..	..	..	..	..	1.0	0.6	0.1	0.1	—	2.0	—	—	—

…, туман (1); [7] туман (4); [8] туман (1, 2), галалёд (1, 2); [9] мяцель (8, 9); [10] мяцель (6), туман (1, 8), галалёд

Табліца вынікаў мэтэоролёгіч. назіраньняў за 1—10 студзеня 1933 г.

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Вецер: Пераважаючы — Напрамак	Вецер: Пераважаючы — Хуткасьць	Вецер: З максым. хуткасьцю — Напрамак	Вецер: З максым. хуткасьцю — Хуткасьць	Інсоляцыя ў %%	Сярэдняя воблачнасьць у 10-ці балавай сыстэме — Агульная	Сярэдняя воблачнасьць у 10-ці балавай сыстэме — Ніжняя	Сярэдні стан паверхового пласту глебы (на глыбіні 10—15 см)
I Паўночны (Вазёрны)	5	Полацак	S	4	SE	6	—	10	10	замерзш., заслан. сьнегам
	63	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—
	65	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	замерзш., заслан. сьнегам
	7	Новае-Каралёва	SE	4	SE	9	0	10	>9	замерзш., цьвёрдая і сухая
	67	Бабінавічы	—	—	—	—	—	—	—	—
II Пераходны (Вадападзельны)	8	Лепель	S	4	S	6	—	—	—	замерзш., цьвёрдая і сухая
	100	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	замерзш., заслан. сьнегам
	102	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—
	13	Барысаў	S	4	S	12	—	10	>9	замерзш., заслан. сьнегам
	16	Менск	S	4	SW	6	—	10	10	"
	147	Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	"
	23	Мар'іна-Горка	SE	4	SE	9	—	10	10	замерзш., цьвёрдая і сухая
	25	Асіпавічы	SE	4	SE	6	—	9	9	замерзш., засланая сьнегам ня вышэй 15 см.
	10	Ворша	S	4	S	6	—	10	>9	замерзш., заслан. сьнегам
	19	Горкі	S	4	SE	9	—	10	10	"
III Цэнтральны (Раўнінны)	148	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—
	29	Слуцак	SE	4	SE	9	—	—	—	замерзш., цьвёрдая і сухая
	28	Мар'іна-Сосны	—	—	—	—	—	—	—	—
	30	Бялынічы	—	—	—	—	—	—	—	—
	146	Магілеў	S	4	SE	9	—	10	10	замерзш., цьвёрдая і сухая
	21	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—
	183	Чэрыкаў	S	4	SE	6	—	>9	>9	замерзш., заслан. сьнегам
	27	Касьцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	"
	191	Турск	S	4	S	6	0	10	10	"
	31	Жлобін	—	—	—	—	—	10	—	—
	32									
IV Паўночны (Нізінны)	33	Жыткавічы	SE	4	SE	6	—	10	10	замерзш., заслан. сьнегам
	37	Калінкавічы	SE	4	SE	6	—	>9	>9	"
	39	Лельчыцы	—	—	—	—	—	—	—	—
	196	Чэчэрск	—	—	—	—	—	—	—	замерзш., заслан. сьнегам
	45	Барба	S	4	SE	9	—	10	10	замерзш., цьвёрдая і сухая
	38	Гомель	SE	4	SE	6	—	10	>9	замерзш., заслан. сьнегам
	41	Новазыбкаў	—	—	—	—	—	—	—	—
	35	Васілевічы	SE	4	SE	6	0	10	10	замерзш., заслан. сьнегам
	40	Людвінава	—	—	—	—	—	—	—	—

Такім чынам, акрамя крайняга паўднёвага ўсходу, дзе адзначыўся наступ контынэнтальна-арктычнага паветра, а таксама паўночна-заходніх і паўночных частак, дзе пад уплывам полярна фронтавой цыклёнічнасьці наглядаўся струмень полярна-марскіх мас, усе астатнія часткі эўропейскай тэрыторыі Саюзу знаходзіліся ў дастаткова аднолькавых умовах надвор'я, якія ствараюцца аднастайнасьцю контынэнтальна-полярных мас.

На тэрыторыі БССР, якая ўвесь гэты час знаходзілася на заходняй пэрыфэрыі антыцыклёну, натуральна, утварыўся ўстойлівы паўднёвы струмень паветра. Поўнае пакрыцьцё неба слаістай воблачнасьцю пры слабых марозах і адсутнасьць прыкметных ападкаў наглядалася да 7 студзеня. З гэтага чысла пачынаюць выпадаць слабыя ападкі ў выніку павольнага надыходу з захаду дастаткова размытага фронту оклюзыі, што зьвязаны з полярна-франтовай цыклёнічнай дзейнасьцю.

У апошні дзень дэкады складаюцца асаблівыя ўмовы. Іменна, праз Скандынавію на поўдзень Балтыцкага мора ўваходзіць невялікі цыклён, які адначасна хутка запаўняецца. Павялічэньне барычнага градыенту, якое зьвязана з набліжэньнем гэтага цэнтру, выклікае рэзкае ўзмацненьне вятроў. Гэтая зона моцных вятроў працягваецца на значную адлегласьць ад меж БССР к паўднёваму ўсходу.

Наогул гэтае імкненьне контынэнтальна-полярных мас на захад, якое выклікана блізкасьцю цыклёну, зьявілася штуршком для адыходу фронту оклюзыі на захад.

На тэрыторыю БССР уваходзяць больш халодныя масы контынэнтальна-полярнага паветра з паўднёва-ўсходніх частак эўропейскай тэрыторыі Саюзу.

Л. Садоўскі.

Мэтэоролёгічная характарыстыка за 1—10 студзеня 1933 г.

Тэмпэратура паветра на працягу першых 8-мі дзён дэкады трымалася высокая і надзвычайна роўная, асабліва паўночнай палове БССР, дзе наглядаліся хістаньні ў межах аднаго градусу. Наогул жа т-ры хісталіся ад —3° да —5°, а ў паўднёвай кліматычнай зоне нават ад—2° да —4°. У апошнія 2 дні т-ра рэзка зьнізілася і 10-га яна роўна ад—8° да —9° па ўсёй БССР. Сярэдняя дэкадная т-ра даволі высокая, роўна ад —4° да —6, што прыблізна на 2° вышэй нормальнай для данай дэкады т-ры. Максымальная т-ра хістаецца ад 0° да—3°, мінімальная-ж ад—8° ад—12°, прычым прыпадае на апошнія 2 дні дэкады.

На працягу першых шасьці дзён дэкады ападкі амаль не наглядаліся, за выключэньнем нязначных не перавышаючых 0,1 мм, якія атрымаліся выключна ад туману і ізмаразі. З 7-га па 10-га ападкі ў нявялікіх колькасьцях наглядаліся амаль кожны дзень. Найвялікшая сутачная колькасьць наглядалася ў Барысаве, гэта 5 мм, у другіх месцах выпадалі яшчэ меншыя колькасьці. Сума ападкаў за дэкаду хісталася ад 2 да 5 мм. У параўнаньні з нормальнымі месячнымі су-

мамі ападкаў за студзень—20—30 мм—гэтыя колькасьці зусім нязначны.

Большасьць станцый у гэтай дэкадзе адзначаюць зьяўленьне сьнегавога насьцілу. Вышыня яго хістаецца каля 2—4 см і заляганьне ў большасьці выпадкаў вельмі нераўнамернае.

Пераважныя напрамкі вятроў паўднёвыя і паўднёва-ўсходнія з сярэдняй хуткасьцю 4 м/сэк., максымальная хуткасьць 6—9 м/сэк.

Воблачнасьць вельмі значная, складае 100 або каля 100% агульнага пакрыцьця неба.

И. Малішэўская.

Дукарня БАН. Заказ № 4272 Гарліт № 1263. Тыраж 1000 экз. 6 стар